

Звезда

ТАКОС ПЛАТЕН
3-VII-1939
ВАРНА

Седмичникъ за култура, изкуство, критика и общественост.

„Лобеждавай, но
не триумфирай!“

Мария Фонъ Ебнеръ
Ешенбахъ

Ние зове́мъ къмъ свѣстяване!

Единъ учителъ, единъ свещеникъ, единъ артистъ отъ Варненския народенъ театър, единъ книжаръ, единъ търговецъ — дърваръ и други още няколко жалки робин на животински страсти хвърлиха незаслужено петно върху гордото чело на нашата интелигенция, която въ по-големата си частъ е здрава духомъ и тѣломъ. Тѣзи нещастници посегнаха да омърсятъ най-чиститѣ и най-хубавитѣ цвѣта на всѣмъ семейство — децата! Това е тежъкъ ударъ върху семейството и обществото; затова естествено сж избухналитѣ чувства, на възмущение, гнявъ и скръбъ у нашитѣ съграждани. Но наредъ съ тия чувства, още по естествено и по-отраднотѣ бжде, ако се разгърсимъ да едно по-дълбоко духовно свѣстяване, ако всички задръжали съвести се пробудятъ.

Защото тия долни прояви въ характера на неколко наши съграждани — недостойни представители на тѣй много достойни съсловия — сж страшнѣ белегъ на крещашо предупреждение, че въ цѣлия обществен организъмъ има нѣщо нереднот, има нѣщо доста болнавот. И действително, какво показватъ тия всѣмъдневни криминални съобщения на вестницитѣ за не-

моралнитѣ деяния на млади и стари, на учени и прости, на бедни и богати? Какво показватъ тия криминални, апашки, гангстерски и ви наги еротични филми, прожектирани тѣй често въ кината? Какво показва еротичната литература, която не пада отъ ржцетѣ на девойки, юноши, младежи и възрастни жени и мъже? Чудни ли сж, тогава проявитѣ извратени чувства на неколцина наши съграждани? Тия сж, които сж заловени и узнати, а колко ли сж незаловенитѣ и незнайнитѣ?

Ние зове́мъ къмъ по-скорошно опомняне и свѣстяване! Къмъ духовно свѣстяване и нравствено възмугване на всички, от лабнали характер!

Въ името на върховнитѣ и трайнитѣ интереси на българския родъ, ние зове́мъ къмъ бързо свѣстяване и организирана борба противъ всички мрачни сили на многоликитѣ пороци!

Семейството, църквата, училището и културнитѣ организации трѣба да се разбератъ по общобългарскитѣ духовни интереси и да заработятъ единно и усърдно за прочистването, освежаването и укрепяването на българския дух!

„Завой“

„УСТРЕМЪ“ (месечно списание), пише: „Гражданинитѣ въ демократическитѣ държави е активенъ деелъ въ управлението на държавата. Той прѣви политика. Длъженъ е да прѣви. Ако той не се интересува отъ управлението, управлението се интересува отъ него: разпорежда се съ него му и съ свободитѣ му много негово, но все отъ негово име. За неговото управление сж политика с, съвѣтаватъ, единъ гражданинъ дълъ. И никога не може да счѣте изпълнението на този дълъ, че сѣбѣтѣ за политика“.

Проектъ да се занимавашъ съ политика, дори когато имаше партия, да си денъ на партия, да сѣдѣшъ разорно, а бѣше изпълнение на граждански дълъ. Но отъ гдѣ се взе партизанщината? Като въ всѣхъ човѣшкѣ дейности, тѣй и въ политическата, има добри и лоши, похвални и прѣстѣлни дѣла. Добритѣ намираме похвални, доштитѣ — порицане, дори прѣсѣди.

Като се върна отъ воденицата, Лазаръ Кривия телѣи каруцата предъ пешника. Отажтре изкочи една дребна женурка, забрѣдана съ черна кърпа. Стрина Инка, Лазаровата невеста, тѣ бѣше пѣла човѣкъ и нѣщо едното и око разлѣзше. Откажъ заровиха съ Лазаръ първата си рожба, лѣвото и око прокапа и не спрѣ.

— Ше черпишъ! — извика Лазаръ на женѣ си. — Нося ти една хубава новина.

— Каква?

— Ше ти кажѣ. Чакай понапредъ да стоварѣ бременото.

— Додето сухиятъ високъ човѣкъ поеме на грѣбъ брашнация: платникъ, стрина. Инка припадна да му отвори, и когато Лазаръ снѣ въ кѣщи брашното, тѣ се надигна да му изгѣрси грѣба, но нали не стигаха до горе, отупа само полонината.

— Кажѣ ми сега.

— Въ тѣздото има вече чѣри голи пиленце.

— Не думай! — смутено рече стрина Инка.

— Спрѣхъ каруцата до синора и влѣзохъ въ градината. Има вече узрѣло доматѣ. Угребѣ беремъ. Чакай, рекохъ си, да погледна въ тѣздото. Че като писнаха ония ми тѣ голшарчетѣ! Тѣмко чѣтири. Шѣха да ми клѣватъ прѣстѣтѣ.

— Лазарѣ, да не си ги пѣпналъ, защото майка имъ ще ги остави.

— Не съмъ. То такова нѣщо пица ли се? Пилечѣ.

— Стрина Инка се зарадва много, обѣрса лѣвото си око, което бѣше погукло отъ умиление, разшѣта се, сипа бобената чорба въ една нова паница и седнаха да ядатъ. Още Лазаръ не набрѣбалъ първата лѣвица — малката жена скочи.

— Хава! Богу! Какъ щѣхъ

Г. ВЕЛЧЕВЪ

Царската рѣка (Ропотамо)

ПЕТНА И СВѢТЛИНИ.

Звездата на бждащето.

Всѣка година на 2 юлий, подъ развѣтата дѣга, милиони хора, отъ всички краища на свѣта, отпразднуватъ тържествено, най-големия празникъ отъ тѣхния собственъ календаръ — празника на кооперацията.

Нѣкога християнството съ цената на голѣми жертви, спаси човѣшкото отъ езическия мракъ.

Сжщата спасителна мисия има и кооперацията; чрезъ си-

лата на слабѣтъ, да запълни пропаститѣ на икономическото и социално неравенство. Къмъ нѣкогашната утопия на наивнитѣ, днесъ милиони отправятъ надеждни погледи, днесъ особено, когато застрашителното изпитание тегне надъ всичко и надъ всички. Защото малцина сж тия които съ спокойство чакатъ утешения миренъ или тревоженъ день. Защото малцина сж тия които безъ хлѣбъ и миръ мо-

гатъ да защитятъ достоинството си на хора съ творческо предназначение.

Кооперацията чертае пѣтя къмъ бждащето, трасира го и го усѣйва съ живи постижения. Това което покрива смисъла на понятието възходъ, е целъ на кооперацията.

Единъ отъ всички

Животътъ никога не е нѣщо, той е само случай за нѣщо.

Хебелъ

ЛАЗАРЪ КРИВИЯ

да забравя, Лазарѣ! Получихме писмо.

— Писмо ли? Кой го донесе?

— Раздавачътъ Драганъ.

— Дай го тукъ.

Стрина Инка присегна въ буюковия иконостаъ, извади писмото. Толкова се събѣра, когато го пое отъ раздавача, че не знаеше къде да го потули, ами го спусна въ иконостаса.

Лазаръ протегна ухилѣнъ ржка. Погледна отлицѣ, обѣрна го отъ опакото. Дори го помисли. Писмо. Сжщинско писмо, и марка си има.

— Вижашъ ли, Инке, за първи пѣтъ презъ живота ми иде токова нѣщо. Нищо и никакъвъ човѣкъ съмъ. Както казва дѣдо Иванъ, на две магарета не мога да раздѣля сламя, ама писма не получавамъ. Колко души получаватъ писма въ

туй село, кажѣ ми ти мене? Чакай да ми го разчетатъ. Вжре нѣщо пише.

— Да бѣше си поне хапналъ отъ чорбицата, долето е топла.

— А бе сега мене не ми е до чорбата. Трѣба да разбера отъ кого е и какво ми пише. Хубаво нѣщо е да получава човѣкъ писма. Нищо и никаква книжка, ама ха де! Де да знаешъ презъ кои морета е минала.

Стрина Инка му подаде калпакъ. Като излезе на улицата Кривия нагази една копчина дѣца, които играеха на копчѣ и се търкаляха като свинчета. Защото му бѣше драго и бързаше — Лазаръ не забобиколи децата, ами се засили и ги прѣскочи. Оскърбенитѣ малчугани закрѣхѣха подирѣ му:

— Хей, Лазаре, Лазаре, ти ли закла Кривията?

Лазаръ снѣ калпакъ и замахна. Малкиятъ припадна като вработѣта.

Лазаръ се превѣ на две и влѣзе въ Яневата механа. Тамъ завари само двама души — механджията и дѣдо Иванъ Кривията. Яне пѣшкеше надъ една тетрадка, плончеше молива, чѣшеше се съ него по главата и смѣташе нѣщо. Дѣдо Иванъ гледаше презъ отворената врата.

Вечеръ. Хората се връщаха отъ кѣра. Дѣдо Иванъ чакаше селянитѣ да разпргнатъ воловцитѣ и да дойдатъ въ механата, че да имъ разкаже новини. Той бѣше заможенъ човѣкъ и нищо не работеше. Цѣлъ день лежеше подъ дебела сѣнка въ градината върху едно алицѣ. Слушаше говора на птицигѣ, жумола на пчелитѣ и измисляше новини. Умѣше хубаво да лъже. Знаеше на туй отгоре да пише думата Иванъ. Повече не можеше.

— Добъръ ти вечеръ, дѣдо

Тревожна международна седмица

Двете най-важни събития. Изпълнението на японския нападателен планъ взема все по-широки размери. Англия проявява силитъ си, преди да се впусне въ решителна борба. Америка се готви за събитията, които очаква. Събитията около Дарданелитъ поставятъ Москва на шрекъ. Равносмѣтката.

Изтеклата международна седмица мина подъ знака на две важни събития — още по-големо влошаване на положението въ Далечния изтокъ и френско-турската спогодба.

Европейскитъ събития оставатъ на втори планъ. Всичко се развива и подготвя съ огледъ на вероятнитъ усложнения въ Китай. Противокомунистическиятъ договоръ свързва Япония съ оста Римъ-Берлинъ. Ето защо всяко действие на Япония се отразява незабавно въ Европа, където Германия и Италия получаватъ по-голяма свобода на действие.

Преди две години Япония отхвърли Вашингтонската морска спогодба, съ която великитъ сили, заинтересовани въ въ Тихия океанъ се бѣха задължили да не строятъ нови морски бази и да не строятъ военни кораби съ по-вече отъ 35,000 тона. Това бѣ първата стъпка на Токио—нарушаване на равновесието въ Тихия океанъ. Днесъ Япония заплашва да изгони напълно всички останали велики сили отъ Китай, където тѣ иматъ баснословно голѣми интереси, нѣкои отъ които датиратъ отъ вѣкове.

Дръзкото намѣрение на Япония, проявено така безогледно, принуждава великитъ сили да взематъ предпазни въ оенни мѣрки. Последницата отъ това е нарушаване на равновесието въ Европа, въ ущърбъ на демократиитъ, застрашени въ Далечния изтокъ.

Следъ първата си дързостъ — блокиране на английската и френската концесии въ Тиненциъ — японцитъ презъ изтеклата седмица пристѣпиха къмъ изпълнението на единъ планъ съ още по-широкъ размѣхъ. Голѣми японски сили бѣха стоварени и набързо завзеха Сяотоу и други две още китайски пристанища въ юженъ Китай — последнитъ пристанища, които служеха на Чангъ-Кай-Шекъ за снабдяване съ оръжие. Отдѣлно отъ това, за англичанитъ, настаняването на японцитъ въ Сяотоу означава прѣка заплаха срещу морската имъ база въ Хонгконгъ—бисера на английската корона въ китайски води.

Завземането на островъ Шусанъ, въ залива Хангчеу, на около 185 км. южно отъ Шанхай, показва, че японцитъ про-

дължаватъ системно своя планъ за пълното завземане на китайското крайбрежие.

Загрижеността и възмущението въ Лондонъ растатъ. Печатътъ иска отъ правителството да действа енергично. Действията на Чембърлейнъ и Халифакъ показватъ, обаче, че тѣ считатъ въпроса за твърде сложенъ, за да може да бѣде разрешенъ само по съображения за престижъ. Това, обаче, не означава, че Англия е съгласна на миръ на всяка цена. Англия само проявява количеството на силитъ—свои и чужди—на които може да разчита, преди да се впусне въ решителна борба.

Въ отгласъ на събитията въ Китай, въ Америка ускори работитъ по гласуването на новия законъ за неутралитета. Вашингтонъ бърза да се снабди съ единъ законодателенъ инструментъ, който да му позволи да се нагажда достатъчно бързо къмъ едно възможно ново военно съгласие въ Тихия океанъ.

Събитията въ Китай ускори схлопването на френско-турската спогодба, обаче придобивката не е твърде голѣма защото Турция и безъ това бѣ вече минала къмъ английската система. Подписаниятъ на 23 юний френско-турски договоръ, който следва най-късно до 22 юлий да бѣде допълненъ съ единъ воененъ съюзъ, очерта окончателно основнитъ на съвмѣстната англо-френско-турска отбрана въ Източно Сръдиземно море, опираща се върху Суецкия каналъ, сирийското крайбрежие и Дарданелитъ. Пролититъ отъ сега нататъкъ сж вече сигурни въ рѣшетъ на Великобритания.

Може би това е причината, поради която тревожнитъ събития въ Далечния изтокъ не успѣха, противно на очакванията, да ускори преговоритъ въ Москва. Дори и непрестаннитъ въздушни сражения по монголо-манджурската граница — станали напоследѣкъ всѣкидневно явление — не успѣха да тласнатъ съветската дипломатия по-близо до Лондонъ. Колкото по-сигурно се настанява Англия на Дарданелитъ, толкова Русия става по-осторожна. Дори и да продължатъ преговоритъ, дори и да бѣдатъ привържени тѣ съ спо-

ЕДНА ВАЖНА ДЕКЛАРАЦИЯ

Новата декларация, въ камарата направена отъ мръ председателя г. Даладие, съ която подчерта, че отъ 20 години международното положение не е било така сериозно и опасно, както е днесъ, направи силно впечатление въ всички обществени сръди. Вестницитъ, като отбѣлзватъ тѣзи думи на президента, изтъкватъ, че тѣ сж резултатъ на едно основно познаване на положението, което при агресивната политика на оста Римъ-Берлинъ не могло да не въздѣла опасения за мирътъ. Сведенията, съ които разполагал френския генераленъ штабъ, даватъ да се предполага че действително на италианската и германска граници, откъмъ Франция, били струпани голѣми войскови маси и затова основателно мръ председателя г. Даладие заявилъ, че срещу Франция сж насочени милионни армии. Прочие френския народъ трѣбва да бѣде единенъ, а френскитъ войски готови за посрещане на всички изненади. Печата отбѣлзва съ известна загриженостъ, че трудноститъ, които се срещали въ преговоритъ съ Москва повдигали самоучуственото и агресивния духъ на тоталитарнитъ държави и за това настоява да се побърза съ тѣзи преговори, за да може да се изясни международното положение. Предстоящитъ голѣми маневри на германската и италианска армии сж правели съ огледъ на едно нападение срещу Франция.

Голѣма, яно е, че Москва — съ едно око отправено къмъ Босфора — ще подложи английското търпение на нови болезнени изпитания.

Въ отговоръ на френско-турската спогодба, силитъ отъ оста Римъ-Берлинъ засилиха дипломатическата си дейностъ за привличане Испания къмъ оста, като равноправенъ съюзникъ.

Равносмѣтката на изтеклата смутна международна седмица е — положението въ Далечния изтокъ още повече, безпокойството въ Европа се засили, трѣскава дипломатическа дейностъ и военни приготовления навсѣкжде, за подготвянето на едно трагично бѣдаше, което всички народи тѣй силно желаятъ да избѣгнатъ. Съ други думи:

— Надеждата за по-добри дни все още не е изчезнала, обаче тя все по-малко прикрива опасенията на човѣшество отъ най-лошото, което може вече да го сполети.

МАЛКИ СКИЦИ ЗА ГОЛѢМИ ХОРА

Маркъ Твенъ

1835—1910

Известниятъ американски хумористъ—сѣщо и като ораторъ—ималъ много добро име. Когато говорѣлъ публично, неговитъ слушатели не преставали да се смѣятъ. Въ Америка всѣки човѣкъ много добре знаелъ това. Когато и да е почнелъ нѣкъде да говори, още при първата дума публиката избухвала въ смѣхъ, даже и ако не го познавали лично. Веднажъ го поканили въ единъ малкъ градъ на щата Connecticut да държи рефератъ. Маркъ Твенъ приелъ поканата, но въ последния моментъ изникнала прѣка и той трѣбвало да остане въ къщи. Организацията, която уреждала реферата изпаднала въ доста затруднено положение. Председателя разрешилъ обаче задачите като бързо потърсилъ другъ писателъ да говори. И той намѣрилъ—такъвъ въ лицето на нѣкой си господинъ Hornet, който се показвалъ готовъ да говори за „вредата отъ алкохолизма“. Но съобщението на Hornet дошло толкова късно че вече нѣмало време да се уведоми публиката за промѣната. Въ цѣлниятъ градъ никой не познавалъ г. Zanghorne (истинското име на Маркъ Твенъ). Когато г. Hornet се явилъ на подиумътъ, председателя го представилъ предъ публиката, но никой не обърналъ внимание на името му, защото всѣки знаелъ, че името „Маркъ Твенъ“ е само псевдонимъ. Присѣдствующитъ просто помислили, че истинското име на Маркъ Твенъ е Hornet. Г. Hornet учтиво се поклонилъ, мълчаливо хвърлилъ погледъ и почналъ—Уважаемо събрание, преклането е проклатието на страната.

Публиката се засмѣла. Hornet веднага разбралъ, че за смѣха не сж причина неговитъ думи. Помислилъ, че нѣщо върху дрехитъ му не е въ редъ. Затова шепнешкомъ попиталъ председателя дали не вижда нѣщо, което да е противъ етикетията. Председателя сжщо шепнешкомъ му отговорилъ че всичко е въ отличенъ редъ. Оратора се успокоилъ и продължилъ:

— Силното птие изисква повече жертви при всѣка болестъ. Новъ силенъ смѣхъ. Hornet не разбралъ защо се случва това, обаче продължилъ:

— Пиянството разрушава семейното щастие (голѣмъ смѣхъ). Пиенето тласка къмъ смъртъ-

та даже и най-силнитъ младежи.

При тѣзи думи избухналъ продължителенъ смѣхъ, който не искалъ да спре. Hornet билъ въ голѣмо и разтѣжато затруднение. Той помислилъ че се подиграватъ съ него. Затова продължилъ съ присторено спокойствие.

— Ние трѣбва да удушимъ змията на пиянството.

Още по-голѣмъ смѣхъ. Цѣлата публика, съ изключение на председателя била като че ли луда отъ настроение и се смѣла държейки се за коремъ. Това било вече малко прекъснато. Hornet се ядосалъ и раздразнено извикалъ:

— Каквото казвамъ е чиста истина!

Слушателитъ даже по силно се смѣяли. Hornet се обърналъ къмъ най-близко стоящия мъжъ и попиталъ:

— Кажете, господине, какво смѣшно намирате въ моитъ фрази?

— Ха-ха-ха! Само благоволенето така да придѣлжте — бѣла запитана личностъ.

— Господа, вашето поведение е въ най-голѣма степенъ обидно акалъ Hornet свирело. Смѣха достигналъ върха. Единъ изъ слушачитъ, който чудесно се забавлявалъ, тека апострофиралъ говориящия:

— Браво, Твенъ, все така продължавай!

Едва сега се досетилъ председателя, Той станалъ и обяснилъ недоразумението. Смѣха веднага престаналъ и всѣко лице станало сериозно. Но Hornet не можалъ се успокои. Въ най-тържественото мълчание заявилъ, че той никога още не бивалъ въ градъ който да има толкова магарета и глупци, както този градъ. Следъ тѣ думи бързо напусналъ салона.

„Пазете се отъ лошитъ хора“ казалъ Христосъ на ученицитъ си.

Какъ да ги познаваме? отговорили му ученицитъ.

„Тѣ сж бѣлазани“ заключилъ учителътъ на училитъ.

Великитъ създаватъ великото, добритъ — трайното.

Мария фонъ Ебнеръ Ешенбахъ.

Печатница „К. Николовъ“
Телефонъ № 26-58

Иване.

— Господъ здраве да ти дава. Какаво има, Лазаръ?

— А че, дѣдо Иване, какво има — писмо има.

— Не може да бѣде! Какаво писмо?

— Затуй съмъ дошелъ при тебе — да ми го разчетеишъ.

— Дай го самъ. Стара кримка съмъ азъ, разбирамъ ги азъ тѣзи пушини. И да речеишъ, че съмъ ходилъ на училище — не съмъ. Училь съмъ го въ Русията, кога бѣхъ градинаръ. Голѣма земя, мале-е-е, голѣма наука съмъ научилъ тамъ. Главата ми натежа като ломсна диня. Да взема да разправяишъ на този народъ—мажреци ще ги направя магаретата! Ама нѣматъ време да слушатъ—работата имъ много.

Дѣдо Иванъ Кримката измѣна отъ пойма си една охлузена кутия, изкара отъ нея пожълтитъ си очила, намѣсти ги на носа си, полена сжсжа плики, изтегли книгата и

щомъ поразчете малко, взе да клати глава:

— Лошаво.

— Какаво?

— Лошаво пише. Трай да го разумѣя!

Лазаръ поизтърпна и се сви въ тъмния жгълъ. Той бѣше напласенъ човѣкъ. Носѣше си страха отъ малкъ. Едно време, кога билъ на петъ години, пристигналъ единъ мечкаръ и вързалъ мечката си до плета предъ Лазарови. Ненадейно мечката се отвързала и влѣзла презъ отворената вратна. Малкиятъ Лазаръ игралъ на двора подъ черницата. Съ повлеченъ синджиръ мечката тргнала къмъ него и го прегазила. Нищо не му сторилъ, но прегазването стига додето порастне, все мечката му се мержелѣла предъ очитъ. Давайсетъ годишенъ Лазаръ осиротѣлъ и тргналъ да слугува на хората. Ходилъ отъ село на село, питалъ за работа. Този му подакне, она

го нахока, мѣсто не може да намѣри. Най-сетне стигналъ въ Осиково и тамъ пусналъ коренъ. Поработилъ петъ-шестъ години, сжталъ малко парици и уповилъ, че се оженикъ за стринка Инка. Давайта наели една градина и започнали да сѣдятъ зеленчукъ. Дѣлниченъ день работѣли въ градината, а въ празникъ ходѣли на черква, Хрисимъ животъ водѣли. Не щѣли ли една нощъ въ Осиково разбойникъ заклали воденичарина Кривницата и му дигнали паритъ. Селянитъ, ка-то знаели колко е страшилъ Лазаръ, захванали да го подпитватъ:

— А бѣ, Лазаре, ти да не си отъ ония?

— Отъ кои?

— Дето заклаха Кривницата.

— Не съмъ, бѣ брате, азъ пише не смѣя...

А проклѣтитъ селяни се смѣятъ.

— Ти си, — казватъ, — ти си кривия.

Колкото повече се оправдавалъ сиромашътъ Лазаръ и се молѣлъ да не го плашатъ — толкова повече се настѣрзавали осиковчани. Тогава го хръсти Лазаръ Кривия. Додѣло му. И сѣнь не го хващалъ отъ мисль. Дигналъ се една полѣтъ, натоварилъ на каручката каквото имане ималъ и — цѣвъ гъръ-магъръ — пристигна въ въ нашето село. Като го видѣха селянитъ какъвъ е сиромашъ, сѣмналиха го и рѣшиха да го понаредятъ. Тѣмъко се бѣше поминала баба Къна. Тя не бѣше оставила нито дете, нито коте за наследникъ. Пуснаха Лазара да живѣе въ нейната къща. И той се намѣсти.

Развѣлнуванъ отъ хорската добрина, Лазаръ отиде въ Яневата механа и разправи патицата си. Разказа за мечката, за злитъ хора, които го бѣха набеждали, че е заклалъ Кривницата. Нищо не скри. Изказа си и майчинотъ млѣко.

— Ами какаво ще работишъ

тука? — попита го кметътъ

— Зная градинаръкъ.

— То е хубаво.

Ала на другия день, кога потегли да кара торъ на градината, подире му хукнаха орлякъ дѣца:

— Лазаръ Кривия минива, Лазаре, ти ли закла Кривницата?

На три пѣти се дига Лазаръ да се махне отъ нашето село, но на тритъ пѣти дѣдо Иванъ Кримката му преваря каручката.

— Къде? Да не си лудъ! Не ги слушай. Тѣ сж проклети и въ червата. Нѣматъ образование. Тѣмни хора. Нека лаятъ, а ти си гледай работата!

Презъ войната прибраха и Лазара. Чу се по едно време, че го ранили. Още въ първия бой, като чулъ това — Лазаръ хукналъ да бѣга. Единъ куршумъ го настигналъ. Върна се Лазаръ куцъ. Жабитъ му тракаха. Голѣмъ страхъ бѣше набралъ.

Неправдата ранда смърт

В сегашните грубо материалистични времена, когато почти всички човешки отношения се поставят под знака на егоизма и сметката, да се говори за правда и да се води борба за нейното възтържестване — това звучи като далечен глас от „доброто старо време“. Далечен и слаб глас на наивни и непрактични добряци, които все още вярват в някаква правда, справедливост, човечност, свобода и взаимно зачитане.

Тъй гледат на правдата днес, тъй наречените реалисти, които по-вече разчитат на „по-осезателните“ аргументи на грубата сила, отколкото на правдата и свободното убеждение. Голяма част от интелигенцията, и разнит там „водачи“, на народит и държавит, сж загубили здравия акус, към върховенството на духовнит ценности и сж станали жалки пленници на страсти и амбиции за овладяване само на материални богатства, стопанско-политическа власт и евтина прослава. Загубили вярата в значимостта на духовното начало, естествено е, „водачит“ народи загубват и вярното мерило за правда и справедливост, за позволено и непозволено действие. Защото не разумят и съвестта гласи ясно и само тв насочват волята: правилно, а чувствата и страстта, амбициите и устремите, неконтролирани от разума и съвестта гласят: волята в тъмнит дебри на неизвестността и случайността.

Тъкмо за това съвременнит човешки общества, значително лишени от същността на ду-

ховния принцип, се лутат като пжтници в непозната земя и така заплитат все повече вжзела на социалнит и международни противоречия. За разплитането на тоя огромен вече възел на противоречията, всички политици, дипломати и военоналчници твърде самоуверено разчитат на своит многобройни войски, на своит пълни съ злато каси а правдата я употребяват само като приятна молчена псень за приспиване на народит. Днес всички политики и държавници — парламентаристи и авторитаристи се хвалят детински с своит голми армии, флоти и аероплани ескадри, за подържането на които гласуват, без да имъ трепне око, милиарди левове, представляващи блокирания труд и мжва на милиони човешки същества — недохранени и необлечени.

Всички се хвалят и се заканват, че е достатъчен само един знак на можщата ржка на правителството, за да се нанесне „мълниеносен удар“ върху противника и да го смаже без остатък. По този начин се сг стоварят от всички страни мълниеносни удари върху неразумната глава на един свят, който върва много повече в насилиято, отколкото в правдата.

И ако тези „свѣткавични удари в нощта“ не смажат за винаги главата и сърцата на света, тв сигурно ще го направят инвалид за цѣла епоха. Само това може да бжде ужасната последица от действително на силата без правдата.

П. З.

СЕЛО

Тамъ сега е огнена вършитба, злато ронят конскит копита — ронят зърно — злато, жижка пита е земята, слънчева молитва лѣе и преплита пламналъ небосводъ

Скършенитъ клони, съ медно соченъ плодъ, като млада майка съ рожба трудна тиха майчина усмивка ронятъ. Вѣтъра препуска — бледенъ конникъ гони пепеляви пеперуди.

Тамъ сега и синеока рожба кротко спи, а надъ сѣня и висне, смугло-сочна грьдъ. Южнякъ е плисналъ топълъ смѣхъ, и лжчъ следъ лжчъ забождатъ въ круша тъмнолистна пѣсни и животъ

Боянъ Велновъ

Престъжността срѣдъ малолѣтнитъ

Тревожниятъ езикъ на спокойнитъ цифри

Споредъ сведения на Дирекцията на статистиката, престъжността всрѣдъ българскитъ малолѣтни се разпредѣля за 1938 год. както следва:

1) Престъжления противъ имота (кражба 77.8%.

2) Престъжления противъ личността (побой, убийство) 17%.

3) Престъжления противъ държавата, обществената редъ, религията 5.1%.

4) Престъжления по служба 0.1%.

Събранитъ до сега сведения показватъ, че нравствено застрашената младежъ страда отъ два основни пороци: лъжата и кражбата, които тѣсно се преплитатъ и почти успоредно се развиватъ.

Отъ направенитъ до сега изучавания на мнозина наши педагози се установява: 1) че нѣма детска простѣлка, която да не е почнала съ лъжа; 2) че кражбата е твърде много разпространена между юноши; 3) че всички по-тежки престъжления се предшестваат отъ лъжа и кражба.

Една анкета върху детскитъ схващания за лъжата ни разкрива следнитъ нейни форми: шеговита лъжа, предохранителна лъжа, злобна съ измама лъжа; ключарство и клевета; лъжа съ действие (кражба, фалшификация, анонимни писма) и паталогична лъжа;

Групирани споредъ посоченитъ намерения, различаватъ се следнитъ лъжи:

Лъжа къмъ членовеѣ на семейството;

Лъжа къмъ „учителитъ“ и „свещеницитъ“.

Лъжа къмъ другаритъ и приятелитъ.

Лъжа къмъ обществото и лъжа къмъ самия себе си.

Лъжа съ много неморални срѣдства за престъжни действия (измама, измѣна, фалшификация, лъжесвидетелство, кражба).

Интересни сж детскитъ разбирания и за кражбата. На въпроса: „Коя кражба е най-голяма?“ отговаря се: кражбата на пари, но осъдителна се счита кражбата отъ родителитъ, беднитъ, църквата др.

Кой отъ двата порока се счита за по-лошъ? И по замисълъ и по изпълнение кражбата е основана на лъжата. Двама порока сж свързани. До 14 год. възраст ученицитъ считатъ кражбата, а отъ 15 години нагоре — лъжата за по-голямъ порокъ.

Тази е печалната скица на детската престъжност, е породена отъ редица психо-физични, стопански и социални причини. Коренното отстраняване на тия причини ще премахне и детската престъжност. Очаква се мжжка ржка, която да удари това зло въ самия му коренъ.

Книгописъ.

Нови книги. Пжтътъ на нацията отъ Сотиръ Яневъ. Театрално училище отъ Веселина Геновска-Герчева.

Препоръчваме на нашитъ читатели:

Ние умрѣхме, да живѣи на рода, отъ Змей Горянинъ.

Въ Парижъ за маслиненото клонче — отъ Гьончо Бѣлевъ.

Цѣтѣ отъ градината на мждростѣта.

Що е истинско образование?

Единъ професоръ отъ университета въ Чикаго развилъ редица въпроси за образованието, които — заявилъ той — сж най-добритъ свидетелства за едно истинско образование. При това, ако можете искрено да отговорите съ „да“ на всички поставени въпроси, вие сте истински образованъ.

Въпроситъ сж следнитъ:

1. Събудило ли те образование то у тебе чувството на симпатия къмъ източникъ на доброто и накарало ли те е да ги подържаш?

2. Направило ли те е то годенъ да се грижиш за доброто на всички?

3. Направило ли те е да се чувствашъ братъ на слабѣитъ?

4. Научило ли те е какъ да си спечелишъ приятели и какъ да ги запазишъ?

5. Научило ли си що значи да си приятелъ ти самиятъ?

6. Можешъ ли да гледашъ единъ честенъ човѣкъ и една наивна девойка въ очитъ?

7. Намирашъ ли нѣщо за обичъ въ едно малко дете?

8. Можешъ ли да бждешъ остроуменъ и веселъ въ мжнотинитъ на живота?

9. Мислишъ ли, че мисленето на ченни и трошенето на царевича е близко съ мисленето за по-велики нѣща, като свирене на пияно или игра на футболъ?

10. Способенъ ли си за нѣкаква редовна работа?

11. Можешъ ли да бждешъ щастливъ самъ?

12. Можешъ ли да гледашъ една лодка на пжтя и въ отражението ѣ да виждашъ ясното небе? Можешъ ли да видишъ друго нѣщо въ локвата, освенъ калъ?

Годишенъ абонаментъ 80 лв.

6 месеченъ „ 50 лв

Единъ отъ следващитъ броеве на в-къ „ЗАВОЙ“ ще бжде посветенъ на Златна Добруджа.

Въ списването му ще участвуватъ общественици, писатели, журналисти и др.

Броятъ ще бжде иллюстриранъ.

Желающитъ да участвуватъ въ този брой съ статии, спомени и др. да се отнесатъ до редакцията. Ще се приематъ и реклами въ ограниченъ брой, предимно отъ добруджанци.

ВЕСТИ И СЪОБЩЕНИЯ

За директоръ на Народния театръ и Народната опера е назначенъ г. Владимиръ Теневъ, председател на Съюза на артиститъ въ България.

Именитиятъ български актьоръ Кръстю Сарафовъ е включенъ наново къмъ състава на Народния театръ. Понастоящемъ той репетира въ пиесата на Никола Икономовъ „Ханъ Тараръ“, съ която ще бжде откритъ новия театраленъ сезонъ.

Пребивава въ градътъ на художника Тихомиръ Радиковъ.

Заредиха се годинитъ. Като не може да отиде своя челядъ, стрина Инка заживѣ съ радоститъ на чудитъ. Цѣла племаше, когато видѣше мѣничко дете, мѣничко агънце, или голю пилѣ.

Въ цѣлото село Лазаръ има ше вѣра само на двѣма Иванъ и за туй грозно се уплаши, когато Кримката каза „лошаво“.

— Е какво му е лошавото, — осмѣли се Лазаръ да попита отъ тъмнината.

— Какво, ли? Въ писмото пише, че ти си заклалъ Кривницата. Какво ме гледашъ тѣй опулено?

— Дядо Иване...

— Зная. Плашатъ те, синко. Пишатъ „маскѣритъ“, че като си го заклалъ — вземъ си му паритъ! Едно гърне жѣлтици ималъ. Кривницата заровени въ градината задъ воденицата. То зи, дете пише, билъ роднина на Кривницата — девето колѣно. Инка половината котлѣ. Щѣлъ

да-дойде нѣкоя нощъ. Да си нагласилъ жѣлтицитъ. Ако не му дадешъ половината, щѣлъ да те дере съ кремъкъ. Башибозукъ!

Лазаръ стоеше прѣжѣлтъял като въскѣ.

— Дѣдо Иване. Ти ми знаешъ душата. Защо ме мажчатъ тѣя хора? Какво съмъ имъ сторилъ?

Сиромашъ затрепера и очитъ му се напълниха.

— А бе ти какво почна като жена? Ей за какво ви казвамъ азъ на васъ всѣки да си има въ жѣщи една като моята. Стара кримка е то — реве като топлъ. Нека посмѣе нѣкой да ми напише едно такова писмо и да заповѣда нѣкоя нощъ. Ще го надука като рѣшето. Да трѣгне по сѣвта да разпая за дѣдовата Иванова кримка. Двадесетъ години не съмъ я опитвалъ. Страхъ ме е да грѣмна съ нея. Много трудни жени имамъ въ селото.

Лазаръ стана и се олюлъ. Въ жѣщи, като разправи на стринка Инка — тя викна съ гласъ.

Претъмня, Колата изтрополиха по пжтя, добитъкъ се прибра. Нощта умножи страха на беднитъ хора. Ами ако она дойде, какво ще думащъ и какъ ще се оправашъ? По едно време надъ чернитъ градински дървета се показа месечината и стана много свѣтло. Лазаръ изкочи на улицата и забърза къмъ дѣдовитъ Иванови. Похлопа, разбуди кучето. Дѣдо Иванъ излѣзе по бѣли гащи.

— Какво си се разхлопалъ ни въ туй, ни въ онуй време? — Дѣдо Иване, прощавай, бащице! Ще те моля за една работа, ама нѣма да ми откажешъ.

— Думаи.

— Да бѣше ми далъ туй, кримката...

— Кримката ли? Да не си лудъ? Защо ти е тебе кримката

ми? Кого ще гърмишъ?

— Никого нѣма да гърмя. Азъ само тѣй рекохъ за куражъ.

— Какво си рекълъ? Хубава работалъ Сега чакъ те разбърка какъвъ си човѣкъ и защо по-лучавашъ такъвизъ писма! На мравката пжтъ не минавашъ, а пушка търсишъ! Да се махнешъ отъ портата ми, или ще пусна кучето да те разжжса. Маршъ!

Лазаръ изгорѣ.

— И ти ли дѣдо Иване!

Провали се клетникътъ вднѣнъ земя.

Кримката затрѣсна ялосанъ портата.

До полунощъ Лазаръ Кривия мѣнка отъ градината дървета, камѣни и трупъ задъ вратната. Стрина Инка му свѣтѣше съ газеничето. Когато прѣри петли пропѣха, вратната бѣше толкова затрупана, че десетъ души не можеха я помрѣдна. А когато пропѣха трети пѣтли, презъ разградения градински

плетъ излѣзе Лазаръ, повелъ стария конъ. Изкара каруцата. На каруцата, свита като костенурка, се озѣрташе стринка Инка.

Бѣгаха.

Когато изкочиха на голѣмия хѣлъмъ насреща, слънцето ги помилва по челата. Като сестра, като майка милосърдна, роса намори боситъ крака на Кривия. Той спрѣ коня, обърна се къмъ изгрѣвъ слънце и сне калпакъ. Стринка Инка се изправи на каруцата и бърже-бърже захвана да се кръсти.

— Дано, Боженце, въ другото село хората бждатъ по-добри.

Ангелъ Каралийчевъ

За доброкачествени
обущарски
материали
Недѣлко Коларовъ
ул. Владиславъ

ЛЮБОВТА КЪМ НАУКАТА

Любовта към науката — удоволствието и радостта да узнаеш преди всички останали хора, да ги надминеш със своето знание, да бжедеш пръв между всички; радостта да констатираш факти още незабелязани или да намършиш великите природни сили и закони; радостта да запалиш един факел в тъмната пещера, една звезда в черното небе, един фар на брега на Мъгловото Море и да разсвещаваш нощта, която те заобикаля; радостта да доловиш Истината, една малка част от Големата Истина, от Великото скровище, събрано тъй грижливо през въвеж; радостта да узнаеш... любовта към науката!

Със каква друга радост може да бъде сравнена тя? — Със тази на изследователя ли, който напредва в непозната, нему страна? — Той прекосява пустини и планини, пренебрегвайки умората, не обръщайки внимание на враждебността на туземните дивни племена, пълен с презрение към болестите и опасностите които го дебнат, той върви напред гласнато от опиянението да види това което никой цивилизован още не е видял... Със радостта на корабоплавателя ли, който е заминал да открие нов свят? — Вечер е, втрвовет сж спрели, вълните сж утихнали, вжре в кораба екипажът пбе, забравил вчерашните тревоги, безгрижен за утрешните; тоз, който командувал, обаче, нито си, нито пбе, прав до кормилото, той гледа с опиянение да се издигат въ едно непознато нему небе, от дълбочината на океана нови звезди и той чка да види земя и единственото това очакване, и единственият мираж на тази земя ще го държат въ екстаз до сутринята...

Със каква още друга радост може да бъде сравнена любовта към науката?

Със радостта на туриста ли, който забелзвайки, да се очертава на небосклона острieto на един висок връх, се е заклеял да го победи? Той се е борил с часове или

по цъли дни, с разнитъ планински опасности, но най-после постига целта си, величествения момент настъпва! Ще си сложи нозе върху твния връх от развалини, кледето, преди него, само орлитъ и гръмотевичитъ сж го посещавали.

— Не! Бедни и нищожни сж всички тъзи радости предъ тази, която искаме въ изтъкна; личният елемент, любопитството или егоизмът, превъзходствът, наистина, твърде много. Нито една от тъх не може да бъде сравнена с истинската победа на мисълта, на един истински принос въ съкровището на търсенитъ и неизмерни истини; това сж бггли радости, свтъквичи, които бавко шестват и угасват.

Ако съществувал една друга радост от интелектуално естество, която да може да се сравни със радостта и любовта към науката, това е радостта на художника, който е довършил своя творба. Наистина, тъзи две радости могат да бждат съпоставени: радостта на учения, и радостта на художника. Напротив търсимъ думи за да ги изразим, тъ сж неизразими, понеже притежават нщо въчно, божествено. Едната търси истината, другата красотата, и двете сж полубожествени.

Радостта на Галилея, долавяйки под нозетъ си движението на земята; радостта на Кеплера, подслушвайки, въ нощната тишина, далечния шумъ на въртящитъ се небесни сфери, който точни закони е открил; радостта на Нютон, виждайки всичко около него, въ свтъ, да потвърждава универсалността на закона за притеглянето; радостта на Лавласа, откривайки своята известна химическа формула; радостта на Ламарка и Дарвина, прокламирайки принципа на еволюцията въ живота; радостта на Ампера и Френела откривайки законитъ на електродинамиката на свтълината; радостта на Клод Бернара, на Пастъра, откривайки разнитъ ферменти

Културна хроника

Четиристотин и двадесет години от смъртта на Леонардо да Винчи. Всеотрастният гений на Леонардо да Винчи принадлежи на цялото човечество. Той не е само гениален художник, автор на безсмъртнитъ картини: Мона Лиза (Джокондата), Свети Иованъ Кръстителъ, Тайната вечеря и др., но още и архитектъ и скулпторъ, инженеръ, музикантъ, писателъ, режисьоръ, математикъ и пр. Освенъ това Леонардо се е подвизавал въ областта на геологията, геометрията, анатомията, хидравликата, оптика, ботаниката, механиката и военното изкуство. И което е най-чудно, всъка една от тъзи области той е отбелязвал значителни успъхи, движенъ от принципитъ, които той е вписал въ дневнитъ си: „Не се извършва назадъ оня, който е загледалъ въ звездата“ и „Не се насищамъ да служа“.

Леонардо да Винчи е роден въ 1452 г. въ градчето-крепостъ Винчи, а е умрял на 2 май 1519 г. въ Амбоаз, Франция. По случай 420 години от смъртта му на 9 май т. г. въ Милано бж открита голъма изложба, посветена на неговото всеобхватно и все още не добре проучено дъло. Изложбата ще трае 5 месеца.

И серуми... и още по-далеч от насъ радостта на Архимеда, намирайки, внезапно, своя принципъ за плаващитъ тѣла, въ момента когато се е заклеял, и полудълъ от радост, излиза голъ на улицата, крещейки: „Еврика, еврика!“

Наистина, който е влюбенъ въ науката е удивенъ от великата красота на истината, тъй както художникътъ и поетътъ се улавяватъ от своето изкуство... И тримата сж жертви — о, велики жертви! — на единъ и сжщ образъ, който имъ се е явилъ въ свтълината на една свтъквичица и който нищо вече не е въ състояние да заличи отъ паметъта имъ. Тъ крачатъ въ живота, често презъ най-лошитъ пжтица, които сж подъ небето, тж крачатъ трудно, но въпръи всичко, бодро. Тъх човѣкъ може да оприличи на онъзи пълзачи по скали и високи върхове, които се топятъ въ грамадни усилия, които рискуватъ на всъка крачка живота си, които си окървяватъ ржцетъ и колѣната о грапавинитъ на скалитъ, но които се окрепаватъ само отъ единъ погледъ върхълен нагоре, единъ погледъ къмъ върхътъ, върхътъ който ги очаква, издига въ ужасната тишина, скали тъмни и петна бѣли отъ снѣгъ, подъ безграничното небе отъ тъмно-сини цвѣтъ.

П. Плучи.

На работа за „Младежки патриотичен фронт“

Варна. На 21 т. м. отъ името на Млад. Кооп. група при Приморска Поп. Банка, студентътъ Павелъ Берковъ изнесе рефератъ на тема: Икономическото значение на Балканитъ. Рефератъ бжше много добре посетенъ и мина при галъмъ успѣхъ.

Референтътъ изнесе единъ спретенъ и аргументиранъ рефератъ, обрисувалъ балканитъ като възможностъ за икономическо и политическо цѣло, и сегашното имъ положение на придайтъ къмъ стопанството на нѣкои западни страни, изразено въ 70%. Заангажираностъ на търговския оборотъ на балканскитъ държави съ тѣзи западни сили. Този икономически фактъ поставя въ неблагоприятно положение самостоятелността на свободата и културата на балканскитъ страни.

Икономическата зависимостъ води къмъ политическо заробване.

„Да пазимъ икономическата и политическата независимостъ на Балканитъ“ завърши референтътъ.

Така очертано състоянието на Балканитъ предизвика оживѣни и смислени дебати.

Дебатиралитъ следъ като подчертахъ наременността на реферата, наблегнаха на необходимостта отъ създаване на Младежки патриотичен фронтъ.

Основенъ, върховенъ дългъ

на всѣки човѣкъ — е да пазитъ отечеството си, и при сегашния моментъ на несигурностъ, неложително е единението на всички честни младежи.

Фронтътъ на младитъ борци патриоти ще работи;

За Обединение на цялотокупната бггл младеж на базата на свободата, мира и културното сътрудничество между народитъ.

2 За физическа и техническа подготовка за действителна отбрана.

3. За балканско споразумение, по пжта на взаимно разбирателство, и разрешение по миренъ начинъ на всички спорни въпроси, отъ териториално, национално и стопанско естество.

4. За солидарна и решителна защита на Балканитъ.

Изказалитъ се апелираха горещо къмъ всички култ. просв. организации, къмъ всички създателни младежи да прегърнатъ здраво идеята за създаване на Младежки патриотичен фронтъ, къмъ присъствувалитъ на реферата и отиващи по роднитъ си мѣста, да правятъ широка разгласа, да работятъ за създаването, изграждането на фронта на младитъ борци патриоти, така както го направи Младежката Кооперативна група въ Варна.

Владо Костовъ

КУЛТУРНИ АНКЕТИ.

За музикалнитъ тържества.

За Варна, музикалнитъ тържества сж традиция. Въ насочата на организираното имъ, грижитъ на варненската община сж толкова по-ценни, колкото отъ година на година тия грижи се свързватъ съ все по-вече и повече морални и материални срѣдства.

Отчитането на тия срѣдства е гонило всѣкога добритъ резултати. Отъ гледна точка на тѣхъ не е ненавременно, тържествата да разширятъ своя обсъгъ за да добиятъ обликъ на културни тържества, съ застъпени въ програмата имъ: изложба на българската книга, литературни четения, художествена изложба, театрални спектакли, изложба на български битъ и пр.

Свързани съ промишлената изложба, тия тържества биха могли да оформятъ една цѣ-

лостна илюстрация на българското творчество.

Ние имаме какво да покажемъ, особено на гоститъ на Варна.

Имаме да имъ покажемъ предвсичко творческитъ стремени на българина които иматъ общочовѣшка стойностъ.

Вестникътъ ни има амбицията да бжде буденъ стражъ на интереситъ на Варна.

Изхождайки отъ, това ние слагаме на разгледане въпроса и съ готовностъ ще дадемъ възможностъ на всѣки който пожелае, да се изкаже по него.

Да пазимъ общественитъ интереси и да имъ служимъ честно е дългъ на всѣки, който не бгга отъ осмислящитъ добродетели.

А. Б. В.

Срещи съ Масарикъ

(изъ Книгата на Карелъ Чапекъ)

(Продължение отъ брой 4)

Масарикъ и армията

Още отъ самото начало много се интересувахъ за армията. Като народенъ представител, по времето на Австрия, изучавахъ военнитъ въпроси. Презъ войната ги изучихъ основно за да мога да предвидя изхода на борбата и за да организирамъ нашиятъ легионъ въ Русия. Убеденъ миролюбивъ съмъ, но обичамъ войската. Даже и да можеше да нѣма въ бждеще войни, дветъ основни военни качества: дисциплината и смѣлостта ще сж винаги полезни. Ако желая миръ това не значи, че приемамъ безъ съпротива, нападението, напротивъ.

Желая миръ, но желая да бжде постигнатъ по практи-

чески начинъ, а не да е само мечта. Това значи, че ще употребя за запазването на мира всичкитъ си сили, цѣлата си умъ, цѣлата си любовъ къмъ човечеството, и при случай, всичката си сила на съпротивление. Да бжде човѣкъ неустрашимъ, мъжественъ, силенъ! Нѣма и никога не е имало борба между моето човѣколюбие и моето желание да осигуря защитата на държавата.

Имаме нужда отъ миръ за да уредиимъ държавата си и да осигуримъ личното щастие и благоденствие на всички; ще работимъ за мира разумно и съ постоянство. Всички други нареди, всички други държавни имати като насъ нима отъ миръ. Нова Европа е една ла-

боратория изградена върху развалинитъ на единъ обширни гробище: гробищата на свтъватата война. Една лаборатория предполага всемирненъ позивъ на трудъ. Колкото за демократията, е добре, модерната демократия е още въ началото си! Гръшмъ ако не виждаме, че има още върни привърженици на стария аристократически монархически режимъ. Прочее, на работа!

Още дълго време, а може би и винаги, войската ще съествува, но подъ другъ образъ. Искамъ да кажа, че народътъ винаги ще има нужда отъ организираното и упражнено съдействие на млади, способни, калени младежи, съ които може да разполага веднага, въ всѣка минута, въ случай на голѣми бедствия, и ако е нужно за въоръжена защита.

Край.

Превелъ: Н. Д. Петковъ

Открива се подписка за записване на абонати за

ПЪЛЕНЪ

ЕСПЕРАНТО - БЪЛГАРСКИ РЕЧНИКЪ

отъ Ат. Николовъ.

(съ ценното съдѣяние на Ем. Стратевъ и Ив. Серафимъ)

Речника фактически е представлява една малка енциклопедия. При неговото съставяне сж използвани всички досега издѣли есперантски речници на български и на чужди езици. Въ него сж помѣстени множество специални термини отъ всички области на живота, които до сега не сж помѣстени въ никой есперанто-български речникъ.

Речника ще има около 500 страници, голѣмъ форматъ (12,5x17,5) и ще струва за абонатитъ

само 40 лева

Следъ излизането си речника ще струва 60 лева.

Искате покани за записване на абонати.

Всѣки, който запише б абонати, получава единъ екземпляръ безплатно.

Излезе отъ печатъ „Практическа граматика на Есперанто“ отъ Емилъ Стратевъ, секретаря на Бггл. Есперантски съюзъ. Граматиката е необходимо ръководство за всѣки новъ и старъ есперантистъ — Цена 6 лева.

Всичко се изпраща до

Книгоиздат. „Братство“ — Севлиево (пощ. чекова смѣтка 2201)